

Világ proletárjai egyesüljete!

NÉPLAP

AZ MDP HAJDÚ-BIHARMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XII. ÉVFOLYAM, 120. SZÁM

ÁRA: 50 FILLÉR

KEDD, 1955. MÁJUS 24.

A társadalmi tulajdon védelme - hazafias kötelesség

Az elmúlt évtizedben olyan csodával határos tetteket vitt véghez dolgozó népünk, amelyről azelőtt csak álmodozhattunk. A fasisztáktól romokban álló és kifosztott országot kapunk örökül és ennek helyén tiz esztendő alatt erős és gazdag ország épült fel.

A felszabadulás óta eltelt időszakban minden tekintetben radikális változások történtek drága hazánk életében. A Szovjetunió allandó segítsége és a párt vezetése mellett a nép vette kezébe sorsának irányítását, és hogy mily jól csinálja, arra számos tanúbizonyság van. Nagy alkotásaink egész sora nőtt ki rövid idő alatt a földből. A dunapentelei kukoricatáblák helyén a munkás Sztálinvárosban már az acélt Kovácsok, a Hortobágy kiszáradt és vízbe szegény vidékét a szöke Tisza áldást hozó vizevel öntözi a dolgozó paraszt. A nép javára, boldogulására termelnek az üzemek és a gyárak, az életszínvonal emelkedését segítik mindazok a nagyszerű újítások, kezdeményezések, felfedezések, amelyek a magyar munkások, dolgozó parasztok vagy a tudósok agyában születtek meg azaz a szándékkal, hogy népünk felémelkedését szolgálják. Az elmúlt tiz esztendő alatt szocializmust építő hazánkban javaink döntő többsége is a társadalmi tulajdonába került.

Amikor néhány nappal ezelőtt kezünkbe került a Központi Statisztikai Hivatal jelentése, kétségtelenül kivetődött ebből a győzelmi jelentésből a jó gazda feltűnő gondosságát dicsőítő tény, hogy az első ötéves tervben tovább nőtt, erősödött a társadalmi tulajdon és jelentős fejlődést ért el népünk a társadalmi tulajdon védelmében. Mindez azt igazolja, hogy dolgozó népünk nagy többsége megbecsüli — és védi a társadalmi tulajdon, nem tekint a „csakiszámlájának“ a nép vagyonát. Mikor tényként ezt büszke örömmel megállapítjuk, nem felejthetjük el arról, hogy vannak még hazánkban olyanok is, akik hanyagul kezelik vagy rongálják a társadalmi tulajdon, pazarolnak, pocskélnak, sőt elhalkasztják vagy fosztogatják a nép vagyonát. A Ruhagyárban nem régen érték tetten azt, aki rendszeresen lopott az üzemből. A dolgozók — nagyon helyesen — kiközösítették maguk közül és megalázták ellene a bűnvádi eljárást. Tarr József építési csoportvezető több nem létező egyén részére bért fizetett ki. Tarr a neveket aláhamisította és az így szerzett közel 3000 forintot saját céljaira fordította. Az Ebesi Állami Gazdaságban Kovács Zoltán volt a kultúrscsoport vezetője. Magához vette a kultúrscsoport fényképezőgépét, behozta Debrecenbe — és eladta az OFO-TERT-nak. 1700 forintot kapott érte, de ezt az összeget elcsikkasztotta. A kereskedelem területén sem vigyáznak mindenhol a nép vagyonára. Az Élelmiszerkereskedelmi Vállalat 1. számú boltjában az utóbbi napokban több ezer forint értékű hiányt fedeztek fel. Darvason Kocz Gyula földművelőszövetkezeti boltvezetőnek 2985 forintos hiánya volt, mert rendszeresen fogyasztott a

szövetkezet tulajdonát képező italokból. Mikor észrevették a hiányt, azzal tetőzte bűnét, hogy mintegy 7000 forint értékű árut összecsomagolt, és a tetőn keresztül próbálta kijuttatni az üzletből. Tettét észrevették és a Berettyóújfalui Járásbíróság Koncepzt másfél évi börtönnre ítélte.

Gyakran előfordul, hogy a társadalmi tulajdon megkárosítása a hozzá nem értésből vagy gondatlanságból adódik. Nagy Géza bérelszámoló volt a Szászteleki Állami Gazdaságban. A múlt esztendő áprilisában egy Zetor traktort beindított, holott nem értett vezetéséhez. A traktor kigyulladt, leégett — Nagy gondatlanságával jelentős kárt okozott a népgazdaságnak. A Hajdú-Bihar megyei ügyészség nemrégiben vizsgálatot tartott az állami gazdaságokban. A tájékoztató során több állami gazdaság dolgozóitól felvilágosítást próbált szerezni arról, tudják-e a beosztottak: mi a jelentősége a társadalmi tulajdonnak, kinek kinek a munkahelyén mi a feladata és kötelessége a dolgozó nép vagyonának kezelésével és megőrzésével kapcsolatban, vagy mi a teendő, ha tudomásukra jut az, hogy valaki megkárosítja a társadalmi tulajdon. Szépitgetés nélkül, őszintén elmondták a dolgozók, hogy ezzel a problémával sem egyénileg, sem a gyűléseken senki sem foglalkozott.

A társadalmi tulajdon a törvény védi — és mint fentebb is jeleztük, aki hűtlenül kezeli a társadalmi tulajdon, az a törvény szigorával találja szemben magát. Megnéztük, hogy az általános iskolák VIII. osztálya számára 1950-ben kiadott Alkotmánykönyv mit tanít a társadalmi tulajdon védelméről. Nagyon helyesen két oldalon kereszttel rámutat a belső és külső ellenség alkalmunkójára, de egy szava sincs arról, hogy mi a kötelessége a becsületes, öntudatos dolgozóknak. Öt évfolyam hagyta el azóta az általános iskolák VIII. osztályát — és bármilyen örvedetesen fejlődik munkás- és parasztfiúságunk, azt mégsem várhatjuk, hogy minden támogatás és segítség nélkül egy ilyen fontos, de népünk számára mégis csak új fogalommal kapcsolatosan egyszerre megtalálja a helyes utat, az öntudatos, becsületes magatartást. Sürgős intézkedésre van szükség!

Hazafias kötelesség a társadalmi tulajdon védelme, amelynek fontosságát jelentősen kiemeli a Központi Vezetőség márciusi határozata is. A KV határozat rámutat arra, hogy a munka termelékenységének fokozását, az önköltségek csökkentését és a takarékosságot jelentősen segíti a társadalmi tulajdon fokozott védelme az állami, terv- és munkafelvélem megszilárdítása. Népünk amikor egységesen becsülte fel a társadalmi tulajdon védelme fontosságát a Központi Vezetőség márciusi határozatának végrehajtására, akkor arra is a szavát adta, hogy az új életet építő magyar nép fokozottabban vigyázzon a nép vagyonára. A társadalmi tulajdon elherdálásával fosztogatással szemben pedig a nép rendőrsége, ügyészsége, bírósága járjon el kíméletlenül!

Ebes a növényápolásban elhagyta versenytársát, Nagyhegyest

Nagyhegyes és Ebes termelőszövetkezetei és egyénileg dolgozó parasztjai az idén tavasszal egész évi versenyre hívták ki egymást. A verseny egész évre szól és kiterjed a növénytermelés, állattenyésztés, adózítás és a beadás minden területére. Jelenleg a növényápolási munkák jó és gyors elvégzése a legfontosabb feladat, ezért a növényápolási munkák tükrében vizsgáljuk meg a két közeg versenyének állását.

Ebesen a cukorrépa egyelése befejezés előtt áll

Gyönyörű szép most az ebesi határ! Dús termés ígéréte látszik mindenütt a haragos zűd búzátáblákon csakúgy, mint a világoszöld cukorrépatáblák hosszan elnyúló sorában. Az ebesi határban már alig látni egyetlen cukorrépa és gázos földet, mert az ottani termelőszövetkezetek, ahogy a cukorrépa sorolni kezdett, azonnal nekifogtak a sárbolónak és egymással versenyezve még május második felében el is végezték. Az egyénileg dolgozó parasztok szintén teljes lendülettel fogtak neki a munkához.

Eddig talán a legjobb lendülettel haladt a munka az ebesi Huszádi TSZ-ben. Hiszen nemcsak a nyolc hold cukorrépa egyelését végezték el a tsz tagjai, hanem megfogyasztták és utána megkapálták a tíz hold napra-

forgót is. Ezután nekifogtak a burgonya kapálásának is és eddig három holdat megkapáltak.

Az ebesi Alkotmány TSZ tagjai is befejezték a múlt héten a cukorrépa egyelést, s utána meg is kapálták a cukorrépa.

Minden ebesi termelőszövetkezet jelentősen előrehaladt a cukorrépa egyelésben. Az Új Barázdá TSZ elkészült 12 hold egyeléssel, az Ady Endre TSZ-nek még csak egy hold egyelni valója van, az ebesi Sztálin TSZ-nek pedig csupán két hold. Nem kétséges, hogy egy-két napon belül teljesen befejezik. Örvedetes, hogy az idén tavasszal már a Köztársaság TSZ is, amely eddig igen elmaradt a többi termelőszövetkezettől, az élenjáró tsz-ek sorába fejlődött föl. Ezt bizonyítja többek között, hogy tagjai a 9 hold cukorrépa megmunkálását és belőle 8 holdat már meg is egyelték. Ebben a termelőszövetkezetben folyik a takarmányrépa egyelése is és mintegy 80 százalékgig el is végezték.

Az ebesi termelőszövetkezetek jelentősen kivették az eltekintve, a kukoricát megmunkálták, és nekifogtak a lucerna kaszálsához.

Nagy az elmaradás Nagyhegyesen

Az eddigi eredmények alapján minden kétséget kizárólag meg lehet állapítani, hogy a két köz-

ség között folyó versenyben az ebesi termelőszövetkezetek vezetnek. Hiszen amint láttuk, Ebesen az egyénileg dolgozó parasztok földjét is beleszámítva, a cukorrépa egyelése már befejezés előtt áll. Ellenben Nagyhegyesen még a termelőszövetkezetek is éppen csak hogy nekifogtak a cukorrépa egyelésnek.

A nagyhegyesi termelőszövetkezetek közül talán a legjobb munkát az Október 23 TSZ-ben végezték. Ebben a termelőszövetkezetben megsarabolták a 35 hold cukorrépa, meghengerelték, ugyanígy a 15 hold takarmányrépa is és a cukorrépa egyelést eddig 13 holdon végezték el. Igen jó munkát végeztek a szövetkezet tagjai közül többek között Szilágyi Sándor, Szabó Ferenc és Szarvas János.

A nagyhegyesi tsz-ek közül még nekifogtak az egyeléshez a Kossuth TSZ-ben, ahol is a 10 hold cukorrépa háromat kiegyelték, és az Alkotmányban, ahol az 5 holdból szintén háromat egyelték ki. Ellenben a nagyhegyesi Új Életben, Tánácsban, Rákóciban és a Leninben a cukorrépa egyeléséhez szombaton estig még hozzá sem fogtak.

Nem lehet vitás, hogy a nagyhegyesi termelőszövetkezetekben a lehető leggyorsabban szervezhetőbb és lendületesebbé kell tenni a növényápolási munkát, mert másképpen a gyomok és a gaz fejükre nőnek.

LEHET HOMOKON IS JÓL GAZDÁLKODNI

Látogatás a cserei Dózsa TSZ-ben

Vasárnap ötvenkét látogatója volt a cserei Dózsa TSZ-nek, jó részt egyéni parasztok. A tsz elnöke ismertette a tsz földterületének nagyságát, az eddigi eredményeket, elsorolta a 637 hold művelési ág szerinti megosztását, elmondta, hogy az 55 családból 15 kisparaszt, 15 középparaszt és 25 földnélküli paraszt volt, amikor tagja lett a tsz-nek. A tagok száma 72. A tsz 1949-ben alakult, bérelt földön, sem jószág, sem gazdasági felszerelése nem volt.

A fő jövedelmi forrás az állattenyésztés

Sokáig nagyon rossz körülmények között volt a tsz. Nagy volt a fegyelméletlenség, nem becsülték a közös vagyont, pocskélnak miatt a takarmány már a tél közepe felé elfogyott. A jószágállomány alig gyarapodott. Az utóbbi két évben azonban a tsz nagy utat tett meg a fejlődésben. Megszilárdult a munkafegyelm, betartják az alapszabályt. Tavaly a dohánytermelési terv túlteljesítéséért 7000 forint prémiumot osztottak szét a tagok közt. A sertésenyésztő 16 malacot, a baromfi-gondozó 20 pulykát, 20 libát, 16 kacsat kapott jutalomként a baromfiterv túlteljesítéséért.

Főleg az állattenyésztést és a konyhakertészetet akarják fejleszteni, hogy az legyen a fő jövedelmi forrás. A tsz-nek jelen-

leg 31 lova, 56 szarvasmarhája, 390 juha, 298 sertése, és 2393 darab baromfija van, ebből 680 vizesárnyas és 1600 fajtatizta baromfi.

A tsz vagyona 1 millió 543 097 forint

A szántóterületnek 38 százaléka gabonával, 37 százaléka káppással, 24 százaléka takarmánnyal van bevetve. Egy tagra 6 hold kapásterület jut. Van 30 hold konyhakertészet a tsz-nek, ebből az idén 250 000 forint jövedelemre számítanak. A palántákból 160 000 már ki van ültetve négyzetesen, hogy géppel kapálhassák. Telepített a tsz az utóbbi években 44 hold erdőt, két hold szőlőt. A tsz összvagyon a most 1 millió 543 097 forint. Tavaly 341 398 forinttal gyarapodott a közös vagyon.

Rend és tisztaság

A szövetkezet életének ismeretése után a látogatók megnézték az állatállományt. Elismerésüket fejezték ki a gyönyörű, gömbölyded kis malacok, a szép baromfiállomány, a tanyában uralkodó rend és tisztaság láttán. Majd a tsz határát járták be és a dús, búza, árpa és a derékig érő rozstáblák mellett olyan cukorrépa, burgonyát és kertészeti növényeket láthattak, amelyek a legjobb feketeföldi tsz-ek is be-

csületére válnának. Meggyőződhetek a látogatók, hogy lehet ám a homokon is jól gazdálkodni, csak akarat, ügyesség és új termelési módszerek kelljenek hozzá.

Molnár Gábor nyolc holdas egyéni paraszt elmondta: két éve, hogy figyeli a tsz rohamos fejlődését. Azelőtt nemigen vonta a tsz magára a figyelmet. Sokan azért is húzódnak a szövetkezetektől. — Ma, hogy szíjjel nézhettem, szememmel győződhettem meg a szövetkezeti életéről, csak elismerésem fejezhetem ki a jó gazdálkodásért mind a vezetőnek, mind a dolgozó tagoknak.

Hersmann József, az apafai Bocskai TSZ mezőgazdászja javasolta felszólalásában, hogy sürgősen csináljanak az újonnan épített lóistállóban padlót, ha más anyag nincs döngölt agyagból, mert így a lovak háta — ha egyetlen földön állnak — meggörbül. A baromfiutatot mehelyítsék meg, hogy több vizet tudjanak benne tárolni.

Róza János 14 holdas egyéni paraszt a bellegelői termelési bizottság elnöke azt javasolta, hogy az istállótrágyát ott hordja szarvasba a tsz, ahol abban az évben trágyázni akar. Nyáron időt nyernek vele. Nagyon helyesli a szakaszos legeltetést, a zöld futószalag bevezetését.

A jó hangulátú tapasztalatsere délután 5 órakor ért véget.

Megkezdődött a Magyar Tudományos Akadémia 1955. évi nagygyűlése

Hétfőn délelőtt az Akadémia dísztermében tartott együttes ülésel megkezdődött a Magyar Tudományos Akadémia 1955. évi nagygyűlése.

Az ülésen megjelent Gerő Ernő, a Magyar Dolgozók Pártja Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács első elnökhelyettese, Rónai Sándor, az országgyűlés elnöke, Nagy Dániel, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnökhelyettese. Ott volt az MDP Központi Vezetősége és a Minisztertanács több tagja, a magyar tudományos élet nagyszámú kiváló képviselője.

Részt vettek az ülésen az Akadémia nagygyűlésére hazánkba érkezett külföldi tudósküldöttek tagjai. Jelen volt az ülésen több budapesti diplomáciai képviselő vezetője és tagja.

Az ülést Ruzsnyák István Kossuth-díjas, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke nyitotta meg. Üdvözölte a megjelenteket, a külföldi küldötteket, majd be-

jelentette, hogy az albán tudományos intézet levélben kíván jó munkát a nagygyűlésnek.

Ezután J. N. Pavlovskij akadémikus, zoológus, a Szovjetunió Tudományos Akadémiája küldöttségének vezetője szólalt fel. A Német Tudományos Akadémia nevében Erich Correns akadémikus köszöntötte a nagygyűlést.

Ezután Aszen Hadziolov, a Bolgár Tudományos Akadémia főtitkára, a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja mondotta el üdvözlő szavait.

A nagy tapsal fogadott üdvözlések után Friss István, az Akadémia levelező tagja tartott előadást népgazdaságunk fejlesztésének útjéről.

A hétfő délutáni együttes ülést Ligeti Lajos Kossuth-díjas, az Akadémia alelnöke nyitotta meg, majd Teng Su-csiung, a Kínai Tudományos Akadémia mikológiai és fitopatológiai laboratóriumának helyettes igazgatója a Kínai Tudományos Akadémia és a kínai tudományos dolgozók üdvözlését tolmácsolta.

Ezután Stanislaw Mazur akadémikus, matematikus, a Lengyel Tudományos Akadémia képviselőjében üdvözölte a nagygyűlést, majd J. Vasatko akadémikus, vegyész a Csehszlovák Tudományos Akadémia és a Szlovák Tudományos Akadémia nevében köszöntötte a nagygyűlést.

Nicolae Lupu román akadémikus, belgyógyász és Ke Ün Szan akadémikus, a Mezőgazdasági Kutató Intézet igazgatója, a Koreai Tudományos Akadémia küldötte üdvözlő szavai után Lukács György Kossuth-díjas akadémikus „Az esztétikai visszatükrözés problémája” címmel tartott előadást.

Ezzel befejeződött a nagygyűlés első napján. Ma délelőtt Kodály Zoltán akadémikus „Szentimaytól Bartókig” címmel, délután Kovács István levelezőtag „A Központi Fizikai Kutató Intézet szerepe a felszabadulás utáni magyar fizikai kutatás kialakulásában” címmel tart előadást. (MTI)

AZ ÚJLÉTAI MURVAIAK...

Újléta is olyan község, mint a többi, csak talán annyi különbséggel, hogy inkább bortermő vidék. Annyiban azonban megegyezik a többivel, hogy itt ugyanúgy volt gazdag meg szegény, mint mindenütt máshol. Különösen híres nagygazdák voltak Murvaiék, s nem lehet mondani, hogy most is nagyon szegények volnának. Idős Murvai Imre most is 45 katasztális hold földön gazdálkodik, amiből 5 hold szőlő. S ennyi földdel, ennyi szőlővel rendelkező Murvai Imrének sem lova, sem tehene nincs az udvarán. Mutatja a szegénységet. Murvai Endre és ifj. Murvai Imre, akik kisparasztoznak adják ki magukat, nyolc, illetve öt a-tasztrális hold földön gazdálkodnak, és ezenkívül két-két hold szőlőjük van, loval, szekérral rendelkeznek. Valamilyen csodálatos véletlen folytán az idős Murvai földje is mindig megművelődik valahogy. Ifj. Murvai Imre, aki egyébként segédjegyzője volt a községnek, most is agglagény. Napszámossal dolgoznak, sőt a segédjegyző úr is külön családost alakított kiállításokat, gazdálkodónak mutatja magát, de mindig napszámossal kelnek fel a lóhoz, mert ő bizony nem szokta meg a paraszti munkát. Valóban mégis csak az igazság, hogy egy háztartásban él, egy kenyéren van a Murvai család, s közösen dolgozzák meg a földet.

Maidnem 24 000 forint adóval tartozott 1952-ben id. Murvai Imre az államnak, ami átment a következő esztendőre is és semmiképpen nem volt hajlandó egy fillért sem törleszteni. Az újléta tanács és a pénzügyi szerven nem hittek a látszólagos szegénységnek és benéztek a föld alá is, ahol 23 és fél hektó bort találtak hordókban és ezt lefoglalták az adóba. 1953. júniusában a lefoglalt bort — mert az adót csak nem fizette idős Murvai — elszállították és az érte befolyó 11 331 forintot az államkincstár javára írták.

De még így is fennmaradt a hátraléknak több mint a fele. Egy régi példabeszéd azt mondja, hogy mindig jó a családban, ha van egy irástudó ember. Ifj. Murvai Imre, mint a család „eszé” megtalálta a módját annak, hogy megtámadja a tanács és a pénzügyi szerven egyébként törvényes intézkedését, s a lü-

nusi program után — mint sok más kulák — bátorságot véve magának egészen a Pénzügyminisztériumig megfellebbezte az ügyet. Azzal indokolta meg, hogy az elszállított bor nem az öreg Murvaié, hanem az ő és Endre testvéreinek tulajdonát képezi. Mit adott isten! A Pénzügyminisztériumban a revizori osztályon ezen nagyon mélyen elgondolkoztak! Úgy látszik elhitték az érvelést és figyelembe vették a kulákok mosakodását, mert az ügy még most sincs lezárva. Nem tudni miért, de két év alatt még mostanáig sem volt arra idő, hogy döntsenek a tanács és a helyi pénzügyi szerven intézkedése helyességéről!

Ez a kulákcsalád azóta sem fizetett egy fillér adót sem, az idős Murvai és két fia 24 000 forint adóval tartozik és majdnem 11 mázsa hízóval, egy marhával, 60 kiló tojással, ugyanennyi baromfival. Az államkincstár javára elszállított és megfellebbezett bor ügyében a Pénzügyminisztérium revizori osztályáról már kétszer jártak a nagylétei járási pénzügyi osztályon gépkocsival, személy szerint Papp József revizor. Legutóbbi a múlt nyáron ígérték meg a járási pénzügyi osztály vezetőjének, hogy most már napokon belül megkapják a döntést, s bizony a napokból hetek lettek, majd hónapok, s lassan most már egészen 365 napig szaporodik a határidő. Pedig mennyi sürgetés ment azóta is...

S most szeretnénk segíteni a gyors döntés meghozatalában. Csak néhány szóban jellemezni a „közírtásleletben” álló Murvai családot.

Idős Murvai híres volt arról, hogy tudja, hogyan lehet összegyűlni a nagy vagyont. Hogyan lehet kizsákmányolni a napszámosokat. Az idős és a két fiatal Murvainak összesen kilenc hold szőlője van és több mint 50 hold földje. Valaha bizonyára ezzel egyedül rendelkezett idős Murvai Imre. Ezenkívül Újléta községben fűszerüzlete volt, korlátolt italmérséssel egyetemben. A szegény emberek — úgymond az ő napszámosai — ide jártak vásárolni, kontóra. No és hogy jól fogott mindig a ceruzája az öregnek, ezzel is kényszerítette magához szinte éhbéért napszámra s nincstelenséget. A szegény fogott

a kontó nátt, s aztán ledolgozták az adósk. És hogy minél nagyobb legyen a család befolyása a falu gazdasági életére, a lányukat annak idején egy nála 25 évvel idősebb férfihez adták férjhez, csupán azért, hogy a helybeli hitelszövetkezetet is kézben tudják tartani.

De a legtöbb „érdemet” az ifj. Murvai Imre segédjegyző úr szerzte a családban. Keserű emlékek maradtak utána az akkori hadbavonultak hozzátartozóiban, akik rá voltak kényszerítve, hogy kátszóbaesett helyzetükben hozzájáruljanak. A legkedvesebb szava az volt hozzájuk, ha kérték:

— Takarodjanak ki, mert a belükbe rugó!

Halasi Sándor így emlékszik vissza egy esetre a sok közül!

Tizenöt éve történt, idézéssel hivatott bennük Murvai segédjegyző magához. Hármamentünk be egyszerre a hivatalába. Még köszönni sem érkezünk, úgy ránk ordított, hogy azt se tudtuk hová lépünk. Világosan emlékszem minden szavára: „Menjetek ki innen azzal a piszkos bűdösségetekkel! Elég belőletek egy is. Majd akkor gyertek be, ha majd hívlak egyenként.” Azt sem felejték el, hogy ha a földig emelték is neki kalapot az utcán, akkor sem fogadta senki köszönését.

Lehetne még sorolni a Murvai család jellemzésére szebbnél szebb történeteket, de úgy gondolom ennyi is elég belőle. Hát ilyen „érdemei” vannak a Murvaiaknak, ennek a hírhedt kulák családnak. Ennek ellenére valami csodálatos módon mégis nekik adnak valahol igazat, amivel semmiképpen nem lehet egyetérteni. Az utóbbi napokban a járási tanács intézkedésére le kellett foglalni újra egy pincére való bort, mert Murvai Imre volt segédjegyző úr és társai nem hajlandók egy fillér adót sem fizetni.

Kíváncsiak vagyunk rá, hogy a Pénzügyminisztérium revizori osztálya — személy szerint Papp József revizor — mikor hajlandó a nagylétei járási tanácsnak tett ígéretét beváltani és egyetérteni a jelenleg lefoglalt bort elszállítani a jelenleg lefoglalt bor elszállítójával is. Véleményem szerint kár a döntésre várni, el kell rendelni a bor elszállítását. Fábrián Sándor.

★ DISZ ÉLET ★ Csaba Béla DISZ KONGRESSZUSI KÜLDÖTT

Ifjúságunk történelmi jelentőségű napjára, a DISZ II. kongresszusára már több mint egy hónapja megválasztották a küldötteket. A kongresszuson ifjúságunk minden rétege képviselteti magát. Azokat a fiatalokat választották meg küldötteknek, akik eddig munkájukkal bebizonyították, hogy fáradságot nem kímélve, szívből, lelkiismeretesen a termelőmunkában s a tanulás terén.

A debreceni Orvostudományi Egyetem is megválasztotta kongresszusi küldöttét Csaba Béla elvtárs az Orvostudományi Egyetem DISZ bizottságának titkárává most V. éves orvostanhallgató, hamarosan ő is embereket szabadít meg a betegségekől. Szép és nemes feladat orvosnak lenni, de hogy valaki jó orvos legyen, ahhoz nagyon sokat kell dolgozni. Csaba elvtárs megdolgozott, hogy orvosi hivatásának elnyeréséért megkapja a diplomát.

Bucsan született Csaba elvtárs egy egyszerű kis falusközségben. Apja szabósegéd volt a múltban, most a Szabó KTSZ-ben dolgozik. Finommodorú, őszhajú, a becsületes munkában megőszült ember. Csaba elvtársék 15-en vannak testvérek. Ezek között Béla a hetedik. Béla a karcagi Nagyléti Gimnáziumban érettségizett kitűnő eredménnyel és közben elnyerte a jótanulási érdemrendet. Már diákkorában bekapcsolódott a mozgalmi munkába, érezte, hogy neki mint pro-

letárgyerekeknek ezen a vonalon is dolgoznia kell. 1949-ben a VII. alkalmával a DISZ Központi Vezetőségének szállásfelelősi osztályán dolgozott. Mikor orvostanhallgató lett, akkor sem hagyta abba a mozgalmi munkát. I. éves korában az egyik pártalapszervezetnél szervező titkárhelyettes lett, majd rövid időn belül pártvezetőségi tag. Harmadéves korában DISZ bizottsági titkár lett, ezt a munkát azóta lelkiismerettel és becsülettel végzi. Három éven keresztül Rákosi ösztöndíjas volt és ezt a szintet továbbra is megtartotta. Csaba elvtárs a tanulás terén is a kiválók közé tartozik.

Határozottan irányítja a DISZ munkáját. A marxizmus-leninizmus alapvető elveivel tisztában van s így pártszerűen tudja gyakorlati munkáját végezni. Munkájában lendület és ambíció van és lendületével magával ragadja a hallgató társait is.

A hallgatókhoz és az egyetem egész dolgozóival való viszonya jó és éppen ezért aki csak ismeri Csaba elvtársat, szereti is. Van része az egyetemi DISZ bizottságnak s egyben a DISZ bizottság titkárának is abban, hogy az ezévi tanulmányi félelvben az Orvostudományi Egyetem hallgatói 4,04 százalékos átlageredményt értek el. Csaba elvtárs a DISZ megbízottságának tagja.

Csaba elvtárs megérdemelte, hogy a DISZ II. kongresszusának küldötté legyen.

Dancs Ferenc
DISZ MB.

Élüzem lett a Hajdú-Bihar megyei Terményforgalmi Vállalat

Az első negyedévből igen jó munkát végeztek a Hajdú-Bihar megyei Terményforgalmi Vállalat dolgozói. Például a szabadfelvásárlási tervüket 4 százalékkal az élüzem szint felett teljesítették. Export szállítási kötelezettségeiket kifogás nélkül végezték el. Jelentős megtakarítást értek el a raktározásnál felmerülő költségek csökkentésében: a betárolási költségeket 64, a kitarolási költségeket 2,01, a felmerülő egyéb dologi kiadásokat pedig 26 százalékkal csökkentették. Az önköltségszökkentésben a hajdúböszörményi és a püspökladányi

telep érte el a legjobb eredményt: 19—19 százalékkal csökkentették a különféle költségeket.

A jó munka jutalma nem is maradt el. Hétfőn örömmel jelentették a vállalat dolgozói vezetői, hogy az első negyedévi tervteljesítésük alapján elnyerték az élüzem címet, valamint a Be gyűjtési Minisztérium és a KPDSZ vándorzásdíját. Ugyanakkor a vállalat a felszabadulási verseny során második lett a minisztériumokhoz tartozó vállalatok között. Így megkapták a Minisztertanács és a SZOT oklevelét is.

Szórd szét szíved...

A fiatalon elment Kiss Endréné, a kiváló tanítványunk, jó barátunk, a párt egyik hűségese tagjának, népünk halottjának.
Megsápadtál, megfáradtál, Lopa ért utól a halál.
Atfutottál életeden, Hajszolt tested pihenetlen,
Nyomod nem hült lábadat alatt, Amiód kaptál, visszaadtad.
Hívtak? Mentél. Mindég adtál, Mindég győztél, jól hallgattál,
Sohasem kértél, nem tartoztál, Sosem féltél. Mosolyogtál.
Előbb tested, aztán kedved, Szétr-oroztad, szétengedted.

Arvult szónok kiált utánad, Futó felhőn fut a lábaid.
Nyugodj Bandi, ne siess már, Túl a felhőn nincsen határ.
Szíved szórd szét a szelekbe, Hozza híred vándorfejszé,
Hozza, vigye tenyegrekre, Taníts tovább emberségre,
Emlékeztess igazadra: Faqyos szélben haragodra,
Meleg szellőn jószágodra, Nyári napban mosolyodra.
Vizet árasz, könnyet szárazsz szemünkben, hogy rád találhass,

KOCZOGH AKOS

ELTEMETTEK KISS ENDRET, a Ménécs János elvtárs, az Ifjúság népárt Központi Vezetősége Tudományos és Kulturális Osztályának munkatársát. A párt Központi Vezetősége nevében Kónya Albert elvtárs, a megyei és városi pártbizottság, László elvtárs mondott ravatalánál, valamint a városi tanács nevében

illetve siriánál búcsúbeszédet.

Színponpás virágtenger

Erfurtban, az NDK „virágvárosában”, már megkezdődtek az előkészületek az augusztus 20-tól szeptember 18-ig tartó kertészeti kiállításra, amelyen 2500 fajta

virág és egyéb magot mutatnak be. A 40 hektár kiterjedésű erfurti kultúrparkban 7000 négyzetméternyi területen több mint 500 különféle virágot ültetnek el.

Hajdú-Bihar megyei Terményforgalmi Vállalat

A hajdúböszörményi Terményforgalmi Vállalat munkái az előző évek sikeres munkáihoz képest még nagyobb mértékben fejlődtek. A vállalat vezetői és dolgozói meggyőző példát mutatnak, hogy 1955-ben is a mezőgazdasági termelés fejlődésének érdekében a vállalat minden erejét beveti. A vállalat munkái az előző évek sikeres munkáihoz képest még nagyobb mértékben fejlődtek. A vállalat vezetői és dolgozói meggyőző példát mutatnak, hogy 1955-ben is a mezőgazdasági termelés fejlődésének érdekében a vállalat minden erejét beveti.

4007 köbméter

Három héten belül csak a hajdúböszörményi Terményforgalmi Vállalat munkái az előző évek sikeres munkáihoz képest még nagyobb mértékben fejlődtek. A vállalat vezetői és dolgozói meggyőző példát mutatnak, hogy 1955-ben is a mezőgazdasági termelés fejlődésének érdekében a vállalat minden erejét beveti. A vállalat munkái az előző évek sikeres munkáihoz képest még nagyobb mértékben fejlődtek. A vállalat vezetői és dolgozói meggyőző példát mutatnak, hogy 1955-ben is a mezőgazdasági termelés fejlődésének érdekében a vállalat minden erejét beveti.

40 személy

Közben az előző évek sikeres munkáihoz képest még nagyobb mértékben fejlődtek. A vállalat vezetői és dolgozói meggyőző példát mutatnak, hogy 1955-ben is a mezőgazdasági termelés fejlődésének érdekében a vállalat minden erejét beveti. A vállalat munkái az előző évek sikeres munkáihoz képest még nagyobb mértékben fejlődtek. A vállalat vezetői és dolgozói meggyőző példát mutatnak, hogy 1955-ben is a mezőgazdasági termelés fejlődésének érdekében a vállalat minden erejét beveti.

Hatszáz köbméter silót készítenek a hajdúböszörményi Dózsa TSZ-ben

A hajdúböszörményi Dózsa TSZ-ben ezen a tavaszon a meg-előző évek sikerei újabb eredmények elérésére ösztökélik a tagokat. Tavaly ősszel a sok-sok meggyőző példa láttán elhatározták, hogy 1955-ben rizset is termeljenek. Mikor aztán elérkezett a rizstelep építésének ideje és a föld is már arra alkalmas volt, mivel a gépeket már nem győzték várni, a tsz tagjai maguk kezdték el a rizstelep építését élen az elnökkel, Péter Gáborral. Harmincan építették a telepet, a tagok színe-jáva, a legerősebbek.

4007 köbméter földet kubikoltak ki

Három hétig háza sem mentek csak tarisznyáért. Nádikunyhót csináltak, abban aludtak, sátorponyvával takaróztak. 4007 köbméter földet kubikoltak ki, s három hét alatt elkészült a rizstelep. Az összefogással, az egyet-akarással megnyerték a rizstermelés első csatáját. A bagotai részen elsőnek a Dózsa TSZ vette el a rizset. Már el is árasztották, szépen kél. Míg a férfiak java a rizsteleppel volt elfoglalva, máshol sem késett a munka. A gépállomás gyönyörű munkát végzett a tsz földjén. Ezért a cíes-éret Nagy Imre traktorost és váltótársát illeti. A jól elkészített magágyba aztán a fogatosok egymás után vetették a magot. Vetőgép után az idősebb tagok jártak. Semmi vetéssel el nem késtek, minden mag a számára legmegfelelőbb időben került a földbe. Legnagyobb díszetért a fogatosok közül talán Juhász Márton 67 éves fogatos és Oláh Imrét illeti a lelkiismeretes munkáért.

40 személyes brigádszállást építenek

Közben az építőbrigád is gyúrte a munkát. Már tavaly is ször-tőlődtek a tagok, hogy minden este háza kellett menni a városba, pedig naplementtől alkonyatig még jó darab földet meg tudott volna kapálni a sok kéz. Tavaly még nem sikerült ezen segíteni, de az idén meglesz a tagok kívánsága. Dolgozhatnak — ha úgy tetszik — pirkadattól alkonyatig, nem kell mindenkinek hazajárni. Saját égetésű téglából és bontott épület faanyagából május elején megkezdtek egy 40 személy számára alkalmas brigádszállás építését a tsz közművesei és ácsai. Összesen tízen dolgoztak az építkezésen: Varsi Gyula, Petrusz János, Dóka Imre, Nagy Márton és mások. Ma már a cserép is rajta van a tetőn. A héten kezdik a lepadlósólást, aztán bepucolják az épületet, bevezetik a villanyt, ágyakat készítenek, tűzhelyet, kementét építenek, hogy főzni lehessen a hában időben fűteni. Az épület előtt csapos kút van. Az asz-szonyok, lányok úgy tervezik, hogy felkerítik a ház elejét és virágoskertet csinálnak. Szép lesz nyári otthonuk, ott pihenik majd ki a napi munka fáradalmait. Azt az időt, amit eddig hazajár-kálással, útban töltöttek el, ez-után munkára fordíthatják.

Készülnek a termelési versenyre. Ugy kezdtek a tagok a kapáláshoz, hogy mindegyik tú akarja szárnyalni eredményeivel a másikat. Mikor megkezdődött a sarabolás, a 60 tag, akinek te-rületet osztottak, mind a répa-földön volt, a családjával együtt. Égett a kezük alatt a munka. A 125 hold cukorrépa már kétszer sarabolták, a 16 hold takarmány-répa most sarabolják. A cukor-répa egy része már ki is van egyelve. Hétfőn kezdtek a 62 hold kukorica elkapálását, a 30 hold heterózis kukoricát most búzátják. A 22 hold napraforgót

A nagyobb termésért dolgoznak

Szüntelenül a nagyobb termés utáni vágy hajtja a tagokat a munkában. Meg a tsz jó hírért is évről évre öregbítenei akarják magas holdankénti termésekkel. Hogy csak kettőt említsünk: cukorrépából 200 mázsát, kukoricából 30 mázsát termelnek az idén holdanként.

Hogy kik dolgoznak a tsz-ben legjobban, arra Péter Gábor, a tsz elnöke azt mondja: Minden tag dolgozik becsületesen. Majd ősszel, betakarítás után, jobban meg tudom mondani, a termés dönti el, ki hogy dolgozott. Most talán elég lesz, ha csak annyit mondok, hogy tavaly hat tagunk kapott munka érdeméremet, tizenkettőt a mezőgazdaság kiváló dolgozója címmel tüntettek ki, hatot pedig kiváló állattenyésztő címmel. Ilyenek a Dózsa tsz tagjai...

Büszkéek a tsz tagjai az állatállományra

A Dózsa jó állattenyésztő hírében áll nemcsak a megyében, hanem az országban is. Két évvel ezelőtt a Dózsa 16-törzsenyészto teleppé nevezte ki a Földművelésügyi Minisztérium — megérdemelten. Olyan 13 Nonius törzskancája van a tsz-nek, hogy festeni sem lehet különbet.

S olyan hat fiatal tehene, amely első borjával 14—15 liter tejet ad. Ezekre az állatokra nagyon büszke a tsz tagsága. Két tehénét, a Zsófit és egy elsőfias üszőt, a Bimbót — amely még csak 3 éves, és a súlya megüti a hat mázsát — elő is jegyezték az őszi mezőgazdasági kiállításra.

Lehetne tovább is beszélni a gyönyörű állatállományról, mert arra nagyon nagy gondot fordít a tsz. A 703 hold földön 26 lovat, 48 csikót, 49 szarvasmarhát, 248 sertést, 970 juhot, 1420 darab baromfit tart el a tsz. A tavalyi siló a napokban fogyott el, az idén is készítenek 600 köbméter silót. Abraknakvaló lesz bőven, szálasban sem lesz hiány. Van 70 hold lucernavetés, meg 16 hold zabosbükkyő, ezek kaszálását a héten megkezdik, 50 holdat a gépállomás vág le belőlük fűkaszával. 16 hold árpara őrce-nya van vetve, 9 holdra herefele. Ez az árpa szalmájával kitűnő takarmány lesz a juhoknak. A lucerna utolsó gyapja, a répa-korona és 450 mázsa nyers répa-szelet, kukoricaszárral össze-szeeskázva, a legjobb siló lesz a szarvasmarháknak, de a juhok-nak is. Téli a búzaföldbe 31 holdon — a Juhász tanyához közel — káposztarepcét vetnek. Elle-gelészget rajta a juh. A sertések-nek teli-re 4 holdra tarlórépat vetnek, szintén téli legelőnek. Így dolgoznak a Dózsa tagjai a magasabb jövedelemért — sa-ját jólétükért.

Csomós Mihályné

Három versenyzászló várja gazdáját

A télen sokan megcsodálták az Állami Aruház kirokátában azt a három szép, izléses kivitelű selyemzászlót, amelyeken a felírások a következőket hirdették: „Megyei Tanács Mezőgazdasági Igazgatóságától a téli gépjávitásban legjobb gépállomásnak 1955” — „Megyei Tanács Mezőgazdasági Igazgatóságától a téli gépjávitásban legjobb javítóbrigádnak 1955” — „Megyei Tanács Mezőgazdasági Igazgatóságától a téli gépjávitás segítéséért a leg-jobb patronáló üzemnek 1955”.

Ime ezek a feliratok voltak a három zászlón, s akik annak idején a kirokátban gyönyörködtek bennük, önkéntelenül arra gondoltak, hogy vajon kik lesznek a nyertesek?

A napokban újra láttuk a három zászlót. Nem, nem a kirokátban és nem is a nyerteseknél, hanem az Állami Aruház iro-dájában.

— Mi az, csak nem maguk nyerték el ezeket?

— Nem... de most hoztuk át a kirokatrendezőkhöz műhelyéből s szólnak a Mezőgazdasági Igazgatóságnak, hogy vigyék már el.

Az Állami Aruház helyett mi kérdeztük meg a Megyei Tanács Mezőgazdasági Igazgatóságát, illetve a gépállomási igazgatóságot, hogy vajon melyik gépállomás, javítóbrigád, és patronáló üzem érdemelte ki a zászlót? Havanez Gyula főmérnök tájékoztatott is bennünket s megmondta, hogy a legjobb gépállomás a pocsjai volt, január 20-ra befejezte a gépjávitásokat. A legjobb javító-brigád címet ugyancsak Pocsajban, Szalai József brigádja nyerte el. A legjobb patronáló üzem pedig a Landler Jenő Jár್ಮျávitó, amelyek a hajdúnánási, hajdúsámonsi és hajdúsoboszlói gép-állomásokat patronálta.

— Ugy tudom zászlókat is kaptak az élenjárók — mondta Havanez Gyula főmérnök. Pontos felvilágosítást erről Kelemen Gáborné adhat.

Kelemen elvtársnő tudott a zászlókról. Hogyne tudott volna, amikor ő csináltatta 700 forintért. Ő is úgy tudta, hogy a zászlókat a gépállomási igazgatóság eljuttatta azoknak, akik megérdemelték, minthogy a versenyt ők értékelték és az ő feladatuk lett volna, hogy a zászlókat a nyerteseknek átadják.

— A zászlók jelenleg a Néplap szerkesztőségében vannak, reméljük nem kell örizzünk a legközelebbi téli gépjávitások befe-jezéséig.

(— n —)

A Dohánygyár harcban a felajánlások teljesítéséért

A Dohánygyár dolgozói is el-határozták, hogy harcban indul-nak az éves terv túlteljesítéséért. Az elhatározást tették követik,

megpedig olyan tettek, amelyek méltók az élüzem címmel kitűn-tett gyár dolgozóhoz. Csak egyetlen példa elég ennek bizo-nyítására: május 10-ig közel 330 ezer forint értékű adtak nép-gazdaságunknak terven felül, részben a tervezettnél több árú készítésével, részint az önköltség csökkentésével.

Minden üzemrészben lendüle-tes verseny folyik. Azonban, mint minden versenyszakaszban, most is a szivarkagyártási osztályon vannak a legszebb eredmények. Május 19-én például Boros Má-ria 48 ezer szivarkát gyártott ter-ven felül. Nem sokkal maradt mögötte Kolozsi Júlia som, aki ezen a napon 43 ezer szivarkát adott terven felül. Szabó Gizella 38 ezer, Majoros Sándorné pedig 37 ezer szivarkával gyártott töb-bet mint napi előírányzata. Má-jus 20-án Dembrosszki Sándorné bizonyult legjobbnak: 46 ezer terven felüli szivarka legyártá-sával. Május 21-én, szombaton Illés Mária tört az élre. Az 5 és fél órást műszak alatt 35 ezer szivarkát gyártott terven felül. A kisebb gépeken dolgozók közül Bajdó Lajosné érte el ezen a na-pon a legjobb teljesítményt: ter-ven felül 13 ezer szivarkát ké-szítette.

Az előkészítésben Gergely Lászlóné és Kulcsár Imréné 95,3 százalékos minőség mellett 127 százalékos napi teljesítményt ért el. A vágóosztályon Borusz Lajos 27. Király István pedig 15 szá-zalékkal szárnyalta túl napi ter-vét. Kiváló eredmények szület-nek a szivarkacsomagolási osztá-lyon is. Május 19-én például Ká-nyási Irén brigádja 141 200 sziv-arkával többet csomagolt be, mint a napi előírányzata. Ezen az osztályon a ládázárók között ezúttal is Csizsár Jánosné vezet 196 százalékos teljesítménnyel. A dohánycsomagolók fej-fej mel-lett haladnak. Május 19-én Both Istvánné, Nagy Istvánné és Kor-mány Jánosné brigádja egyaránt 2052 csomagocskával készített többet a napi tervnél.

Üveg metszése ultrahanghullámmal

A Szovjetunió Tudományos Akadémiája hangtani intézeté-ben érdekes eljárást dolgoztak ki üveg, kristály, kerámia és más törékeny anyagok metszésére ultrahanghullámmal. Ez az eljá-rás 20—30-szor gyorsabb

A megyében 6350 holdon végeztek vegyszeres gyomirtást

Szomorú látvány volt az elmúlt években májusban és jú-niusban, különösen Debrecen, Balmazújváros, Ebes, Nagyhe-gyes, Hajdúszoboszló határában, ahogy a repcetenger ellepte az őszi búza és az őszi árpa földet. Ezekben a helyeken néhol különösen nagy termés kiesést okozott a rendkívül tömegesen fellépő vadrepce. Tavaly már az akadémia tangazdasága területén megkezdtek a vegyszeres gyom-irtást. Igen jó eredménnyel. Az idén a Hajdú-Bihar megyei Nö-vényvédelmi Állomás (Miké-pércs) kellő felszereléssel és meg-felelő mennyiségű vegszerrel ellátva, megkezdte a harcot a vadrepce, az acat és egyéb káros gyomnövények ellen. Eddig a Növényvédelmi Állomás brigád-jai 6350 holdon végeztek el a vegyszeres gyomirtást 90—95 szá-zalékos eredménnyel. Panasza a Növényvédelmi Állomás munká-ja ellen nem merült fel, a termel-őszövetkezetek tagjai, ahol az állomás dolgozói működtek, álla-lában megelégedettek, hiszen megállapították, hogy a vadrep-cére és az acatra 100 százalékosan hatott a vegyszer. Sok ter-melőszövetkezet elhatározta, hogy jövőre még nagyobb terü-letre veszi igénybe az állomás segítségét.

Közel 13 ezer mázsa terméstöbblet

Rendkívül nagy terméskiesést okozott az elmúlt években a vadrepce, nem különben az acat. Voltak olyan földek, ahol hol-danként a terméskiesés még a há-rom mázsát is elérte. A legtöbb helyen azonban két-két és fél mázsa terméskiesést okozott a tömegesen fellépő acat. Ezért könnyű a számitást megcsinálni: ahol sok a gyom, a vegyszeres gyomirtás holdanként 2—3 má-zsával növelheti a termést. Tehát a megyében eddig már közel 13 ezer mástermésza búzát mentett

meg a dolgozó parasztság számá-ra a vegyszeres gyomirtással a Növényvédelmi Állomás. Nem volt könnyű munkája az állomásnak, hiszen a megyében még jórészt ismeretlen a vegy-zeres gyomirtás hatása. Hogy ennek ellenére is több mint 6 ezer holdon végeztek az idén vegyszeres gyomirtást, az főleg a Növényvédelmi Állomás igaz-gatójának, Kónya Szabó Sándor-nak és főigazgatójának, Kovács Istvánnak az érdeme.

A püspökladányi járás jár az élen

A püspökladányi járás ter-melőszövetkezetei pontosan 3001 holdra kérték vegyszeres gyom-irtást a tavasszal. Azonban ahogy a búza és a gyomok nőttek, ki-derült, hogy nem minden terü-leten szükséges a vegyszeres gyomirtás. De még így is a püs-pökladányi járási termelőszövet-kezetek 2800 holdon elvégezték a vegyszeres gyomirtást. A nádudvari Sztálin TSZ például leserződött az állomással 250 holdra, amikor a tagok meglát-ták, hogy a gyomok milyen gyorsan elpusztulnak a gyomirtás után, 420 holdon végezték el a vegyszeres gyomirtást. A föl-desi Rákóczi Termelőszövetkezet tagjai sem voltak eleinte meg-elégedve az állomás munkájával, mert azt várták, hogy a gyomnö-vények azonnal elpusztulnak a permetezés után. De egy pár napra rá levelet írtak az állo-másnak és kijelentették, hogy nagyon meg vannak elégedve munkájukkal.

Akik sajtát maguknak ellenségei

Tudott dolog, hogy a megyében vadrepccével legjobban vannak megfertőzve az ebesi, a nagyhe-gyes és a balmazújvárosi földek.

Ez a megyében a legrepcesebb terület. Tudják ezt az itteni ter-melőszövetkezeti csoportok veze-tői is, hiszen évről évre nagy küz-delmet folytattak és folytatnak a vadrepce ellen — sikertelenül. Mégis az itteni termelőszövet-kezetek alig végeztek vegy-zeres gyomirtást. A balmazúj-városi csoportoknál hiába volt minden agitáció, lemondták a megkötött szerződést. Például a balmazújvárosi Petőfi TSZ, amely 240 holdra igényelt kora tavasszal vegyszeres gyomirtást, egyetlen holdon sem végeztette el. Az ebesi Sztálin 300 holdra szerződött és 42-öt végeztetett. A nagyhegyesi Lenin 100 holdra szerződött és visszamondta. Hor-zsan lehetne felsorolni a balmaz-újvárosi, ebesi, nagyhegyesi ter-melőszövetkezeteket, amelyek egyetlen hold vegyszeres gyom-irtást nem végeztek, pedig az őszi búza területek többségén nagyon elterjedt a vadrepce. Ezeknek a termelőszövetkezetek-nek tagjai és vezetői, saját ma-guknak ellenségei.

Vegyünk csak egy példát. A balmazújvárosi Petőfi 240 holdra szerződött és lemondta. Ha csak 2 mázsás terméskiesést veszünk, akkor is 480 mázsa búzát vesz-tett a lemondás miatt a balmaz-újvárosi Petőfi tagsága. Mit fe-llelnek majd a Petőfi vezetői a tagságnak, ha kérdőre vonják őket a 480 mázsa búza termé-kiesés miatt?

Ha azonban összeadjuk csupán ennek a három községnek vad-repcével ellepett területeit, ak-kor a terméskiesés nem száz má-zsákra, hanem sok ezer mázsa-ra tehető, nem is beszélve arról, hogy a temérdek gyomnövény a talajerőt is jelentős mértékben meggyengíti. Reméljük ezeknek a termelőszövetkezeteknek tagjai és vezetői, a megye minden fe-ltelős mezőgazdasági vezetője ta-nulni fog az idej jó és rossz ta-pasztalatokból.

Egy jól sikerült varrótanfolyam

— Ez a Puskás néni igazán fáradhatatlan...
— ...Lám, most is ez a varrótanfolyam.

— ...Es hát milyen lelkesen is dolgoztak az asszonyok...
— ...Egyeseknek fogalma sem volt, hogy készül el egy ruha, s most meg a sajátmaguk szabta és varrt ruhákat mutatják be.

Igy beszélgettek szerdán, az esti órákban a Csapóker II. MNDSZ helyiségében az asszonyok. Azért gyűltek itt össze, hogy a három hónapig tartó varrótanfolyam záró ünnepségén részt vegyenek. De nemcsak asszonyok voltak itt, hanem egy-két férfiember is feltűnt az ajtóban. Jöttek, hogy megcsodálják asszonyaik művét.

Kiss Józsefné, egy lelkes MNDSZ tag, meg Puskás néni ültek mellette. Es sorjában elmondták, hogy s mint volt ezzel a tanfolyammal. Orgován Lászlóné, a tanfolyam egyik hallgatója — a nagy aktus, a ruhabetűtő előtt — kedvesen és humorral adta elő a háromhónapos tanfolyam történelmét.

MÉG FEBRUÁRBAN, amikor Orgováné hírt vette a tanfolyamnak, bizony lekiécsinylően nyilatkozott róla. Hívták őt is. „De — gondolta — minek menjen, úgy sem igen lehet ott tanulni semmit.” A kíváncsiság azért csak furdalta. Egyik nap aztán két ismerőssel beállított a „Fis „műhelybe”. Akkor már két hete dolgozott ott néhány asszony, Suba Jánosné vezetésével. Orgován Lászlóné — mint azt

a tanfolyamzárón bevallotta — bizony nem sokat nézett ki az egész tanfolyamból. Így hát első látásra nem csoda, ha Orgováné fenntartással figyelte a munkát. Azért elment a legközelebbi órára is és nem kis meglepetéssel látta, hogy bizony a tanfolyamvezető, Suba Jánosné érti a mesterséget. A hallgatók száma is szaporodott, s az első alakított ruha után egyre több új holmi került a szabóasztalra.

Szinte lázba jöttek az asszonyok. Hetenként kétszer találkoztak a tanfolyamon s az eleinte hieroglifikának tűnő vonalak lassanként ismerősök lettek számukra. Bizony, nagy volt az öröm, amikor az első ruhát összeállították. Orgován Lászlónéból az egyik leglelkesebb hallgató lett. A tanfolyam ideje alatt nem egyszer „maradt ki”, hiszen ahogy telt az idő, úgy melegegtek bele egyre jobban a munkába és sokszor a kilencet is elűtötte, de a buzgó asszonyok még akkor is nehezen álltak fel a varróasztal mellől.

HUSZONHET ASSZONY végezte el a háromhónapos varrótanfolyamot. Ez idő alatt a varrás mellett sok mindenről esett szó. Ahogy mondták, megvágyták a világ folyását. A főzés, a kertészet mellett a költészetről, a könyvekről is sokat beszéltek. Ez a tanfolyam nem csupán varrótanfolyam volt — több annál.

...Es hogy milyen volt a tulajdonképpeni ruhabetűtő? Nehéz a pontos meghatározás. Hihetetlen, hogy ez nem lehet egyszerűen

ruhabetűtőnek tartani. Itt minden asszony sajátmaga készítette ruhában lépett a kis színpadra. Látszott rajtuk, hogy izgulnak. Vajon az éles asszonyi szemek milyen hibákat vesznek észre? Vajon sikerül-e a vizsga? A felcsattanó, élismerő taps bizonyította: sikerült!

A RUHÁK? Egyszerű volt valamennyi, de mégis mindegyik magán hordta — mind anyagában, mind a fazonban — viselője egyéniségét. Oláh Józsefné, Kiss Józsefné, Gál Lajosné, Sági Gyuláné, Orgován Lászlóné, Tóth Mihályné, Balogh Andrásné, Csóka Jánosné és a többiek is mind igazán kitétek magukért. Férfiük meg lehetnek velük elégedve. Balla Lászlóné nemcsak magának, hanem kislányának, Enikőnek is varrt a tanfolyamon egy csinos ruhát. Balla Enikő a Kossuth utcai ált. isk. VII. b) osztályos tanulója büszke lehet édesanyjára. Igaz, a mamája sem panaszkodhat rá, mert jeles tanuló... bár ha jobban igyekezne, könnyen lehetne kitűnő is!...

A tanfolyam hát befejeződött, s ez a huszonhét asszony joggal mondott köszönetet Puskás Sándornénak, a Csapóker II. MNDSZ elnökének, hiszen fáradhatatlansága és az, ahogyan a csapókeri asszonyokkal törődik, igazán köszönetet érdemel. A tanfolyam hallgatói biztosan telkesen támogatják Puskás néni a jövőben is, hogy velük együtt minél szebb eredményeket érjen el a Csapóker II. MNDSZ csoportja. (—)

Közlemény

A megyei párt-végrehajtóbizottság legutóbb meglátogatta a hozzáfutó dolgozók ügyeinek elintézését. Megállapította, hogy sokan, akik a megyei pártbizottság titkáraihoz, vagy a végrehajtó bizottság tagjaihoz fordulnak, sokszor kénytelenek kétszer, háromszor is felkeresni a megyei pártbizottság épületét, hogy elmondhassák kérelmüket, panaszukat. Ugyanis a pártbizottság titkárai és a végrehajtó bizottság tagjai igen gyakran vidéken vannak, vagy egyéb elfoglaltságuk folytán nem tartózkodnak az MB. épületében. A végrehajtó bizottság attól a szándéktól vezelve, elhagyta a hozzáfutó dolgozók ügyeinek gyors elintézését, elhatározta, hogy az MB. épületében fogadó szobát állít fel, amelyben a titkárok, a VB. tagok, osztályvezetők és a pártbizottság egyes tagjai sorrendben a párthoz fordulókat rendelkezésre állnak minden nap reggel 9 órától déli 1 óráig. Ezek az elvtársak ez idő alatt kizárólag a hozzájuk forduló ügyeinek meghallgatásával és intézésével foglalkoznak.

A végrehajtó bizottság az inspekciós elvtársaknak kötelességüké tette, hogy a jogos, teljesíthető kérelmek és panaszok elintézésére minden esetben a legrövidebb időn belül tegyék meg a szükséges lépéseket.

Ezt a közleményt a megyei párt-végrehajtóbizottság tájékoztatásul szánja a hozzáfutóknak, mert mindenképpen szeretné megkönnyíteni és meggyorsítani a hozzáfutó dolgozók ügyeinek gyors elintézését.

MDP HAJDÚ-BIHAR MEGYEI VÉGREHAJTÓ BIZOTTSÁGA.

TÁBORTÚZ

a Zója Diákkotthonban

A Zója Diákkotthon lakói az elmúlt évben rendeztek először tábortúzt mellett kedves, hangulatos, népi műsorszámokból összeállított előadást. Még akkor elhatározták, hogy ilyen előadást minden évben rendeznek. Az elhatározást tett követte s az idei tábortúzt megrendezésére már

márciusban megtették az előkészületeket.

Nagy Ilona, a Zója Diákkotthon igazgatója Béres András műzeológustól kért tanácsot a műsor összeállítására vonatkozóan, s a lelkes munka eredményeként május 23-án este fél 9 órakor a Zója Diákkotthon udvarán tábortúznél megkezdődik az előadás.

A műsor a 70 éves Kupai Kálmán, debreceni lakos tárogatószámaival kezdődik. A hangulatos bevezető után Ortutay Gyula professzor, az Eötvös Loránd Tudományegyetem tanára beszél a népi kultúráról és csehszlováctól utjáról. A híres turai népi gyűjtő tagja, a Jula néni néven ismert Tóth L. Mihályné népdalokat énekel, s a szintén turai Szászok József kíséri citerán a urai gyűjtésű „Csáki bíró” című népdalát, amelyet a Zója és a Közgazdasági Piú Diákkotthon diákjai adnak elő.

A műsorban népi játékok, népdalok, népdalok váltják egymást. Solti Bertalan Kossuth-lírius színművész mondja el „A siskondás” című népmesét. „Egy-egy királyfi” című énekes népi játékot Nás Mogda, Tóth Erzsébet és Törös Miklós adják elő. A műsor egyik igen érdekes számának ígérkezik — népdalantánítás a helyszínen. Ezt Balla Péter, a Népművészeti Intézet előadója, népdalgyűjtő mutatja be.

A tábortúzt íránt máris nagy érdeklődés nyilvánul meg s a színes és változatos népi műsor maradandó élményt, jó szórakozást ígér.

Végleg megbabolázzák a Sárga-folyót

Az „Uj Kína” hírügynökség közlése szerint a Kínai Népköztársaságban minden eddigig feltűnő, hatalmas arányú mérési munkálatokat kezdtek a Sárga-folyó mentén. A következő években tovább erősítik a Sárga-folyó mentén és több hatalmas gyűjtőmedencét létesítenek a folyó mentén, amelyek nagy esőzések idején felfogják az erősen felhulladt folyó kitéréssel fenyegető vizét. A Sárga-folyó vizét, amely a múltban oly gyakran kintott és százezreket tett költözött és szétterjedt a környékén, öntözésen kívül áramfejlesztésre használják majd.

Az „Uj Kína” hírügynökség közlése szerint a Kínai Népköztársaságban minden eddigig feltűnő, hatalmas arányú mérési munkálatokat kezdtek a Sárga-folyó mentén. A következő években tovább erősítik a Sárga-folyó mentén és több hatalmas gyűjtőmedencét létesítenek a folyó mentén, amelyek nagy esőzések idején felfogják az erősen felhulladt folyó kitéréssel fenyegető vizét. A Sárga-folyó vizét, amely a múltban oly gyakran kintott és százezreket tett költözött és szétterjedt a környékén, öntözésen kívül áramfejlesztésre használják majd.

A ZSURBIN CSALÁD

A napokban kezdtek meg film-színházaink a Zsurbin család című új, színes szovjet film vetítését. A film Kocsetov regényéből készült. Aki már látta a filmet, soká fog emlékezni rá, megőrizve magában egy-egy mozdlatnak az igazságát, egy-egy mosolyának vagy könnyeseppnek a mélységét és különösen emlékezik majd a játékok töretlen egységére, a mondanivaló emberi erejére. A film nemcsak művészi alkotás, hanem példa is, hogyan kell az életet a maga szépségében és valóságában megmutatni, ugyanakkor felhozni az emberi lélekbeli mindazt, ami szenvedély, indulat, nemesség, amiből emberi problémák nőnek és oldódnak meg. De példa arra is, hogy a naponkénti nehéz, verejtékes valóságot hogyan kell művészetileg, költészetileg fokozni, hogy közben az élet valóságából semmi se sikkadjon el.

A „Zsurbin család” erre vállalkozik és ezt oldja meg végig töretlen színészi játékkal, a szereplők sokszínű alakításával. Egy gyár életét, munkáját mutatja be a Zsurbin családon keresztül, közbeszóve mindazokat a problémákat, gondokat, amivel az ember élete építése közben szembe-találkozik. Es ezek garmadával nőnek és teremnek, s hogy ezek mennyire gondok és problémák az új társadalom építésében is, épp arra ad feleletet a Zsurbin család. Szerelem, család, öregség, tanulás, mind mind megannyi jelzője azoknak a konfliktusoknak, amelyek olyan színessé és élővé varázsolják a filmet.

Egy család élete regényben és filmben. A léte nem új, hiszen a polgári regényírásban és filmművészetben is gyakran szembe-találkoztunk vele, de éppen ezért oly izgató és ezért kisérijük oly nagy figyelemmel. Izgató, mert kíváncsiak vagyunk mindarra, hogy az új társadalmi viszonyok hogyan formálják, hogyan alakították át az életet, s az életben rejlő konfliktusokat hogyan oldja meg. Milyen vála-

zokat ad az élet kérdéseire. A filmben ez sem sikkad el. A film írói, rendezői két kézzel markolnak ezekből a gondokból, hiszen csak a magunk ámitása volna ezt letagadni, hogy a bánat a szocialista társadalomban is könnyekkel, sóhajokkal jár, hogy családi életünkben sok-sok meg nem értés vergődik.

A Zsurbin család tagjai is az életnek naponkénti problémáival küzdenek. Valamennyi családtag az igazi valóságot éli, mindegyiket a maga szívében ott napsugarasodik, vagy felhősödik az élet. Es ezek a Zsurbinok annyian vannak, — ahogy tréfásan mondják a városban, — hogy magukban is meg tudnak egy hajót építeni. Persze a tréfa mögött mindig az igazság csattan és ebben is sok az igazság. Telik a családból rajzolóra, műveztőre, hajóépítő mérnökre és különböző munkásokra is. Az idős Matvej apó elő-rajzoló, fia Ilja a sója műveztője. A gyerekek közül pedig Anton hajóépítőmérnök, Viktor asztalos, Alexej szegecselő, Kosztya hegesztőmunkás, Dunyása, Kosztya felesége előrajzoló, Lidia, Viktor felesége a diszpecser irodában dolgozik, s Tonja, a legfiatalabb pedig iskolás.

Ime ezek a Zsurbinok, akik a szocialista társadalom formálásában mind jobban és jobban beleszólnak, és hogy mennyi élet és elfogyhatatlan energia rejtőzik bennük, azt már a filmkezdés jelzi. Új munkásember született — harsonázik Ilja Matvejevic hangja, így adja hírül a világnak a Zsurbin család nagy örömet. Az élet azonban nemcsak az öröm tengerceppjeiből tevődik össze. A teljességet az adja, hogy az új társadalom építésének nagy örömeiben is az emberek szívét befelhőzi gond és árnyék. S ez így van a Zsurbinok életében is. Ezek a gondok és árnyékok azonban sohasem étesednek a reménytelenség, megoldhatatlanság tragédijává. A film hőseinek sorsa,

sorsuk alakulása ezeket is példázta.

Matvej apó a legidősebb Zsurbin kiöregedett a munkából. Látása megfakul, csak a szívében, gondolatában marad szépek és forrónak a fiatalok. Származhat mindezekből konfliktus? Igen — adja meg a film a feleletet, csak hogy ez a szovjet társadalomban nem mélyülhet tragédiává, hiszen a munkában eltöltött élet, a jövőért, a szocialista társadalomért égett el, s ezért csak megbecsülést jár. S hogy mennyire, azt mi sem bizonyítja jobban, hogy Matvej apó a gyár igazgatójának is megmondja az igazságot, sülyosan, okosan, az öregek bölcsességével. De a családban is patriarkai tekintélye a legsúlyosabb gondokban dönt és ad tanácsot. Fia, Ilja, a Zsurbinok második nemzedéke már derese-dő fejjel döbben rá, hogy az élet megváltozott, a munka sokkal több technikai, szellemi felkészültséget igényel. Es a nagyapóvá öregedett Zsurbin tanulni kezd, így bizonyítja be vissza-riadt barátja előtt, hogy deres fejjel is lehet újra kezdeni a fiatalagot.

Nemcsak öregek, de a fiatalabb Zsurbinok is hasonló problémák nehezében küszködnek. Viktort a felesége hagyja el, mivel a férj nem találja meg azt a kellő egyensúlyt, amely a munka és szerelem összhangját biztosítja. Alexej menyasszonya Katja hagyja ott, elszédülve saját fiatalos ábrándjaitól és romantikájától. Es a film éppen ennek a szerelemnek az ábrázolása és konfliktusai között tudja megmutatni azt a roppant különbséget, amely a szocialista társadalom elválasztja az osztálytársadalmaktól: Katja eltervedése el lenére sem — gyereke születik elcsábítójától — váltik kizsákosítva, társadalmon kívülre, hanem éppen Alexej szerelmének mindegyik akaratán kerül vissza a becsületes napok örömebe,

A megyei pártbizottság versenyszerűlegével kitüntetett Járóműjavító Vállalat továbbra is első akar maradni

A felszabadulási verseny nagy-szerű küzdelméből a Járóműjavító Vállalat került ki győztesen a megyei üzemi közül. Jó munkájáért elismerésül megkapta a megyei pártbizottság versenyszerűlegét. Ezek a tények. De nézzük, mit jelent a serleg a dolgozóknak? Mennyire lelkesíti őket újabb sikerek elérésére?

Az éves terv sikeres teljesítéséért

A húsz budapesti ipari vállalat felhívására az első között csatlakozott a Járóműjavító. Vállalta többek között, hogy december 9-én befejezi éves tervét. Az egyéni és brigád felajánlások eredményeképpen teljes termelési tervét 103,12 százalékra teljesíti. Terve felül 24 gőzmozdony, 120 személykocsi, 300 teherkocsi, 60 poggyászkocsi futó-javítását és 120 teherkocsi fővizsgás javítását végzi el. Termelékenységi tervét 5 százalékkal túlteljesíti, 6 millió forinttal több termelési értéket ad így a népgazdaságnak. A termelési költséget 1,2 millió forinttal csökkentte, és ezen belül 300 000 forinttal az anyagfelhasználást.

A fentiekben kívül nagy részt vállal a Járóműjavító a MÁV kocsiparkjának favázáról vasvázásra történő átalakításában, mely munkához a II. félévben kezdenek hozzá.

A fogadalom megtartása

A vállalatoknál figyelembe vette az üzemi vezetőség a legfontosabb népgazdasági érdekeket. Összehasonlítással megállapítható, hogy terven felül is sokkal több teherkocsi javítását végzik el, mint egyéb kocsit. Mert az ősi csúcsforgalom idején teherkocsikra nagy szükség lesz. S már most igyekeznek a terven felül vállalt kocsik javításával is. A Járóműjavítóban most van csúcsforgalom! Április 30-ig terven felül 73 teherkocsi fővizsgás javítását, 172 teherkocsi középjavítását végezték el.

Koroknai Jenő elvtárs, műszaki igazgató az eredményekről így beszél: Azért sikerült szép

eredményeket elérnünk ebben az évben mostanáig, mert terveink reálisak voltak, s említésre méltó termelődést nem kaptunk. Munkával elláttak bennünket, az utóbbi évekhez viszonyítva szokatlanul jól. Márciusban a leg-egyenletesebben dolgoztunk, javítani való, anyag egyaránt volt. Munkásainkból pedig nem hiányzott a szív, lelkesedés. Ahogy csak bírtak, úgy dolgoztak, s dolgoznak még most is.

A felajánlások teljesítéséhez már hozzákezdtek, mert most van rá lehetőség, hogy adott szavukat valóra váltsák. Most van javításra váró kocsi elég. Az óztl forgalom ideje alatt — tehát az év végén — a műhelyekben éppen annyi kocsi áll benn, hogy súrolja a gazdaságos üzemeltetés határát.

Tovább, előre a felfelé ívelő úton

A Járóműjavítóban mindenki tervezet. Tervezgetnek az üzemi vezetői, a brigádok, a munkások, a fiatalok. A rájuk váró feladatok gyorsabb, jobb elvégzésén törik a fejüket. Beleszűnik néhány ember gondolatába és szívébe.

Mit tervez például a párttitkár elvtárs, Szombati István. A pártvezetőség tagjai általános elvi, gyakorlati irányítást, segítséget adnak a szakvonalnak. Segítik a szakszervezet munkáját. A rendszeres, politikai nevelőmunkát nem hanyagolják el. Időközönként ellenőrzik az elvégzett munkákat. Természetesen a párt-alszervezetekre, aktívákra támaszkodnak e munkában.

Gellért László úr, elnök elvtárs elmondja, hogy a Járóműjavító dolgozói ezután is becsületesen harcolnak a parthatározatok végrehajtásáért. A szakszervezet a Járóműjavító dolgozóinak úgy ad a munkához segítséget, hogy a jó munkafeltételek megteremtését ellenőrzik, a szakszervezet figyelmét mindenkor felhívja a hibákra, vagy jó kezdeményezések továbbvitelére. Különös gondot fordít az alulról jövő kezdeményezések támogatására,

ra, elfogadására. Szervezi a versenyt, s gondoskodik az élenjárók népszerűsítéséről.

Koroknai elvtárs elmondja, hogy Jávör Nándor igazgató elvtársal karöltve gondoskodik a jó munkafeltételekről. A II. félév sikeres megindítását — mondhatjuk a favázás kocsi vasvázására történő átalakítását — előkészítik. Törekednek az egyenletes munka megszervezésére, amennyiben ezt nem gátolja anyag-, vagy munkahiány.

Zelenka András alvázlatos, 6 tagú sztahanovista brigádjával a terv dekádáról dekádra való teljesítéséért dolgozik. A napokban vállalta a brigád, hogy tervét november 15-re teljesíti. Gondoljuk, hogy Zelenka Andrásnak követőik lesznek.

A műszaki vezetéssel, párt irányítással, munkafeltételek biztosításával meg vannak elégedve az egész üzemben. Azt szeretnék, ha mindig lenne elég kocsi, s elegendő anyag, hogy zavartalanul dolgozhassanak. Megszűnjen végre az ütközőrugó, másnéven tekeresrugó és féktuskó hiánya. Tekeresrugó egy év óta nincs. Féktuskót sem kapnak elegendő. Kétszáz darab érkezett a közelmúltban, de az annyi ebben a nagy üzemben, mint egy csepp víz egy kancsóban.

Előttünk, s a vagonváriak előtt érthetetlen, hogy miért hiányzik ez az anyag. A féktuskót a legközelebbi öntöttvasból készíthetik. Nem ártana megvizsgálni, miért nem készíthetjük meg?

Összefoglalva: pillanatnyilag minden feltétel megvan ahhoz, hogy a megyei pártbizottság versenyszerűlegével kitüntetett Járóműjavító továbbra is az élen haladjon a tervteljesítésben. Nem hiányzik a legfontosabb feltétel: a dolgozók szíve, lelkesedése sem! Áthidalható, legyűrhető nehézségek lépnek ugyan fel, de a vagonváriak attól nem ronthatnak vissza. Harcoljanak tovább hirtelűk öregbítéséért, a második öt éves terv sikeres megindításáért!

Újra pezsdül

az egyetemi kultúrélet

Tavaly történt, hogy egyetemünkön, a Kossuth Lajos Tudományegyetemen átmeneti siker után, különböző okok miatt zűllésnek indult a kultúrunk. Minden agitáció hatástalannak bizonyult a határozott hangzású „tanulnom kell” ellenében. Valóban akadnak, akik behúzódtak a laboratóriumokba, a könyvtárakba s ha mások nem is tették ugyanezt, de általában élte mindenkinek a maga életét. Ifjú tanársegédek a bejutott tudós fölényes mosolyával néztek el az énekkar vagy a színjátszás után futkosó „naiv palik” felett. Szivességből esetleg megvettek egy-egy kedvesnényes áron rájuk tulkait jegyet az egyetem által szervezett színházi előadásra vagy hangversenyre. Olykor kijelentettek egy-egy Haladás-meccsre, s ki tudná még mi mindent csináltak az új magyar irodalom pocskondiázásától a Holécci-együttesért való tombolásig. Az azonban bizonyos, az egyetemi életben egyre erősebben büzlött az individualizmus s a kertesvérei: a közöny, cinizmus és a többi.

A tanulmányi színvonal kétségtelen emelkedése aligha kárpótolhatott bennünket. Sokan kezdettől tudták, hogy a pezsgő közösségi élet és az eredményes szakmai munka csak együtt jelentenek teljes értéket. Az is hamar kitetszett, hogy a maguknak elők fölös ideje és energiája többnyire nem látszik meg a tanulmányi eredményükön. Ekkoriban jött énekkarunkhoz karmesternek Gulyás György. Próbáira hét-nyolc ember járt el. O azonban járt kitartóan. Ugy tettett, mintha elfelejtkezett volna arról, hogy művészi ambíció és fényes szereplések is vannak a világon. Hosszasan beszélt egy-egy kórusmű mondanivalójáról, felépítéséről, a szövegek szerepéről a mű egészében, a tiszta intonálás, a szép hangszin titkairól, s közben hallgatói megéreztek, hogy feltárult előttük a zene

óriási birodalmának egy-egy párányi rejtelme. Először a DISZ is feleszmélt s három hosszú hónap után megtelt a próbaterelem. A többi szinte magától jött: jelentkezés a DISZ kulturális se-regszemléjére. Izgatott készülődés, találgatások: megverjük-e a régi, tekintélyes riválist, az Orvostudományi Egyetemet. A kabai, esztári és egyéb patinájú torokhangok, valamint Gulyás párvialalából végül is karmesterünk került ki győztesen s enyhe mosolyából már ott a hangversenyen tudtuk, hogy legyűrtek az orvosokat.

Közeledtek a vizsgák s a Pesten rendezendő egyetemi döntő terminusa. Az énekkar maga kérte a karmestert, hogy minden este próbálhasson. Voltak, akiket jegyzetük mellett köszöntött a hajnal. Megérte? — Gulyás György apja temetéséről jöve vette fel a karmesteri pálcát. Megérte? — Minden bizonyul. Valahogy így érlelődik a kagyló gyöngye s így érik emberré, másokért is élni tudó emberré az ember.

Személyvonaton áldogálva egy teljes éjszakai utazás után végre e hó 15-én a Nemzeti Színház dobogóján énekelhettük Bárdos, Svesnyikov kórusait, Fridlerici, Lassus madrigáljait s Kodály gyönyörű „Molnár Annát”. A nagyon erős mezőnyben kórusunk második lett. Ez a helyezés s a vele járó mikrolemézőjászó és lemezgarantúra ömögében is sokat ér, de mindennel többet ér, hogy a verseny láza még inkább összekovácsolta az embereket. Soha nem láttam együtt ilyen vidám, fáradszatlan fiatalokat. Tudjuk, hogy szép, finom volt a hangszin, kiegyenlített, telt a hangzás, tiszta az intonáció, de jól tudjuk, hogy a Molnár Anna drámaiságával, effektusával még volna bajvan. „Csak már itt volna a szeplember”, hangzott mindenünnen s hazafelé egész úton a jövő évi programon vitalkoztunk. Valahogy úgy, mintha mindenki maga lenne felelős egyedül az egészért.

A 48-as szabadságharc egykori fellegrára, Debrecen még ma is a legdúsbabb tárházát nyújtja a történelmi emlékeknek. Mikor a pesti forradalmi napok hírei eljutottak a városba, az első hívó szóra megalakult a nemzetőrség. Pár napi toborzás után a város fiataljai százával jelentkeztek a zászlók alá, a megszerzett szabadságjogok és a veszélyeztetett hazá védelmére.

A városi tanács honvédő bizottsága úgy határozott, hogy a 600 főből álló nemzetőrség összes költségeit az egyenruhától a fegyverzetig magára vállalja, sőt kiképzésük alatt ellátásukról és zsoldjukról is gondoskodik. Ez igen jelentős kiadási tételt jelentett a város költségvetésében, de a lelkes lakosság a fedezetről hamarosan gondoskodott. Mikor azonban a Pesten ülésező országgyűlés megszavazta a 200 ezer újoncot és a hadfelszerelésre szükséges 42 milliónyi pengőforintot, a város úgy döntött, hogy a nemzetőrségi csapat létszámát 300-ra redukálja, a többi jelentkezőt pedig a honvédseregbe való besoroztatásra utalja. Így is történt.

A 300 főből álló nemzetőrségben

megmaradtak az önként jelentkező kollégiumi diákok, továbbá a munkás és parasztfiúság köréből kikerült hősi elszántságú fiatalok. A katonai kiképzésük nemsokára megkezdődött. A Sálétom téren nap-nap után csoportokra osztva jelentek meg a haditudomány elsajátítására, néha napi 8–10 óráig is foglalkozván gyakorlattal.

A debreceni hős pirospántlikások

Ez idő alatt a debreceni összes szabóműhelyekben egyéb munka sem folyt, mint a nemzetőrök egyenruhájának elkészítése. Az elhatározás szerint az egyenruha kék atillából, szürke nadrágból állott, mely veres zsinórral volt beszegve. Sapka helyett az ismert Kossuth-kalapot kapták.

Az útirány Hagyvárad-Arad

Az itthon töltött utolsó napokat a városról való búcsút és a csapat hős harcait naplószerű feljegyzésekben örökítette Széll János volt kollégiumi diák, aki maga is a nemzetőri csapatban teljesített szolgálatot. A megmaradt naplót a Déri-Múzeum adattára őrzi.

Széll János leírja, hogy mikor már egyenruhába öltöztek és büszkén járkáltak a város utcáin, egyik diák nemzetőr bajtársnak támadt az a gondolata, hogy valami jellel kellene megkülönböztetni a debreceni csapatot a többi nemzetőrségi katonától. Igaz, hogy a Kossuth-kalap magában véve is elüt a többitől, de ez nem elég. Sok-sok tanakodás után úgy döntöttek, hogy a Kossuth-kalapra hosszú piros pántlikát alkalmazzanak, mely lobogószíval kitűnő és feltűnő jel lesz arra, hogy ők debreceniek.

— Az utcai tanácskozás után a

tettek mezejére léptünk — írja Széll István. — Megleptük a város összes boltjait és összevásároltuk a veres pántlikákat, hogy füstent kalapunk mellé tűzzük. Már pántlikásan jöttünk ki a boltokból. Nagyszerűen illett a piros pántlika a kék atillához. — Mindenki megcsodálta szelben lobogó piros pántlikás Kossuthkalapunkat. Mikor többi bajtársaink megláttak bennünket, követték példánkat, csoportosan lepétek meg az üzleteket és felvásárolták kalapjukra a piros szalagot. Egy-két nap se telt bele, a két csapatban evelten kalap se akadt piros pántlika nélkül.

— Szeptember 30-án reggel a város háza előtti Szabadság-téren állott fel az induló nemzetőrség. Boka Károly, a híres debreceni zeneköltő művész cigánybandája adott gyönyörű hangversenyt részükre. Majd K. Tóth Kálmán lelkész, a későbbi kufsteini rab áldotta meg a távozó ifjakat, végül Poroszlay Frigrik polgármester könnyhullajtások között a város népe nevében búcsúztatta őket a szülőföldtől.

Boka Károly muzsikája mellett a Várd utcai kapun át bonyták el Debrecen. Mikor a Debreceni nemzetőrség Aradra érkezett javában dult a harc a városi oszt-rák őrsereg és a kisszámú honvédség között. Egy-két napi pihező után, a debreceni pirospántlikások álltak ki az aradi vár és a város közötti utakon őrségre, hogy a várból a kirohamó oszt-rák katonáknak ellentálljanak. A debreceniek a békési nemzetőrökkel

sikeresen oldották meg feladatukat. Több összevadásnál

az oszt-rák utánasak véres fejlet vonultak vissza

a vársáncok mögé, melyet az egyre szaporodó honvéd sereggel együtt sikerült körülzárni és a várból lévő védő őrséget kiéheztetni.

A debreceni pirospántlikások ezután túl a Maroson, Torontál megyébe kerültek tűzvonalba. — Ekkor már olyan rettegett „harciakká” lettek, hogy ahol a szelben lobogó piros pántlika feltűnt, az ellenség kitért a harc elől. — Nevezetes csatájuk volt a pirospántlikásoknak az anyalkúti. — Lippa és Radna között is sző győzelmet arattak. A Maros völgyén föllázított románok ellen szintén sikeresen harcoltak, számos falut és várost mentettek meg a gyújtogatás és rablás vágyától fűtött felkelők bosszújától.

A debreceni hős pirospántlikásokat 1849. január 20-án visszavezényelték Debrecenbe. A harcokban megérett és némiképpen megfogyatkozott csapat diadalmentbe vonult a városba, melynek népe lelkes szeretettel üdvözölte megért fiait. A Szabadság-téren akkor már a Debrecenben tartózkodó kormány nevében Kossuth Lajos köszöntötte a pirospántlikásokat és a haza nevében megköszönte nekik példát mutató áldozatkészségüket és a szabad hazá gondolatához való hűségüket. A nemzetőrségi csapatot a honvédelmi bizottmány rendeletére megszüntették és kiegészítve, mint a 89. számú honvéd zászlóalj vonult el később a győzedelmes felvidéki hadszínterre.

Balassa Sándor.

Legjobbán mégis a színjátszók feje fűt. Ok ugyanis első lettek ezen a versenyen. Zökkenő nélkül, céltudatosan, szorgalmasan készültek. S nekik köszönhető, hogy így az összversenyben egyetemünk első lett. A Szabad Nép, Szabad Ifjúság, Magyar Nemzet megírták, minék tudható be ez a siker. Való igaz, a darab életünkéről, az egyetemi életéről szól, s színjátszók elemükben voltak. Szinte elfelejtették, hogy közönségnek alakítanak, közvetlenül, életszerűen, igazán játszóttak. Fő hát a fejük, a mag inkább nekik való darabért. Remélhetőleg írónk feje is fő.

A magnetofon (színjátszóink kapták jutalmul) s a mikrolemézőjászó csak halvány jelképei annak a nagy erkölcsi nyereségnek, melyet ez a seregszemle hozott. Ez az egészszéges tervezetés, ez a szeptembertől kezdődő lelkesedés, a nagyszerű közösségi szellem egy nagyméretű kulturális program legbiztosabb garanciájának ígérkezik. Jó érzés, hogy a pártbizottság és a DISZ bizottság ittkára velünk énekel, és fáradszatlan dolgozókért, hogy a legutóbbi rektori tanácsülés határozatai a jövő évi munkában a tanulmányi munka mellé a nevelés tengelyébe helyezik a kulturális nevelést, hogy a bölcsészkar első évesének zöme már elfordult az „előkelően” maguknak élő „individuumoktól”. Van hát alapja a tervezetésnek, újra pezsdül az egyetemi élet és bizonyára kialakítja új normáit is: a felelős, másokért is élni tudó vidám emberség normáit.

K. F.

SPORT

Üngöllal veszített a D. Törökves

Ozdi Vasas—D. Törökves 1:0 (1:0)

(Tudósítónktól.)

Vasárnap Ozdon ismét gólképtelennek bizonyult a D. Törökves támadócsapata, holott a mérkőzés nagy részében állandóan az özdik tere...

volt olyan időszak, amikor teljesen lezárította az Ozdi Vasas a D. Törökves Papp több lövést bravúrral hárított...

Ozdi Vasas—D. Törökves 1:0 (1:0). D. Törökves: Papp — Molnár, Domján, Fekete — Simonyi, Nótás — Komlósi, Bánki, Asbóth, Csüllögh, Jobbágy, Góllövő: Fekete (öngól).

Az NB II. Keleti-csoportjának többi eredménye: Nyíregyházi Építők—Perecesi Bányász 4:0 Bp. Törökves—Gödöllői Dózsa 2:0, Bp. Szikra—Kistext 2:1, Szegedi Haladás—Bp. Vörös Meteor 3:2, Kecskeméti Honvéd—Salgótarjáni Vasas 2:1, Miskolci Törökves—Ceglédi Törökves 4:2, Békéscsabai Építők—Kecskeméti Dózsa 2:1.

Table with 3 columns: Team, Goals, Points. Lists various teams and their performance in the league.

Debrecen város nyerte a három megye atlétikai viadalát

Vasárnap délután a nagyérdemű Stadionban hűvös, szeles időben bonyolították le Debrecen—Borsod—Szabolcs-Szatmár megyék közötti atlétikai viadalát...

2:04,8 mp. 200 m gátfutás: 1. Kiss (D) 26,2 mp., 2. Bódis (Sz) 27,6 mp., 3. Balázs (B) 27,9 mp. 4x100 m-es váltófutás: 1. Debrecen (Ungai, Csap, Kiss, Káhal) 2. Borsod, 3. Szabolcs-Szatmár...

A D. Vasas legyőzte a Hajdúszoboszlói Szpartakuszt a megyei labdarúgó-bajnokságban

A megyei labdarúgó-bajnokság legutóbbi 12. fordulójára is hozott néhány meglepetést. Az utóbbi hetekben gyengébben szereplő D. Vasas váratlanul, de megérdemelten legyőzte a hajdúszoboszlókat...

végződött. A Bástyának ez már az ötödik döntetlen eredménye. D. Honvéd—D. Előre 3:1 (2:0). Az Előre nem tudta megakadályozni az igen jó játékosgárdával rendelkező D. Honvéd győzelmét...

Table with 3 columns: Team, Goals, Points. Lists the results of the regional football matches.

D. TÖRÖKVES—KAPOSVARI DÓZSA 10:8

Vasárnap este (több, mint 200 érdeklődő előtt) került lebonyolításra a debreceni és kaposvári öklözők csapatajainak mérkőzése...

A DEBRECENIEK SZÉP EREDMÉNYEKET ÉRTEK EL AZ ORSZÁGOS KÖZÉPKOLNAS TORNÁSZ-BAJNOKSÁGON

Szombaton és vasárnap Budapesten bonyolították le az országos középiskolás tornász-bajnokságot, melyen a debreceni résztvevők igen szép eredményeket értek el...

ROVID SPORTHIREK

Bp. Törökves—D. Bástya 7:6 (5:3). Debrecenben lejátzott nagypályás OB női kézilabda-mérkőzést...

1955 Május 24 KEDD. A date and day of the week in a decorative box.

VARHATÓ IDŐJÁRÁS. Változó felhőzet, mérsékelt szél. Erős éjszakai lehűlés, nyugati szél. A nappali felmelegedés erősödik...

FOGADÓÓRAK: Ma délután 4-től 6 óráig a Rákosi-telepi kultúrthozban id. Szűcs Lajos II. kerületi tanács tag fogadóórát tart.

MOZIK MŰSORA. VIG: háromnegyed 4, 6 és 8 órákor: Zsurlin család. — BEKE: délután fél 10 fel 12 és fél 2 órákor: elöttől háromnegyed 4, 6 és 8 órákor: Jelzötűz. — METEOR: háromnegyed 3, 5 és egy órányed 8 órákor: Jelzötűz. — HIRADO: háromnegyed 4, 6 és 8 órákor: Elvesztett melódiák. — PETŐFI: fél 9 órákor: Róma nyílt város. Csak 16 éven felülteknek. — STADION: fél 9 órákor: Rádió a cirkuszban. A kertimozik műsora csak jó idő esetén lesz megajrtva.

SZÍNHÁZI MŰSOR. Ma 7-ór Bánk bán. Szerdán, csütörtökön és pénteken 7-ór, szombaton 3-ór Sok hűhó semmiért. Szombaton 8-ór vasárnap 8-ór Sok hűhó semmiért.

MUNKÁSOKAT KERESNEK. FERFI segéd munkást felveszünk Hajdú megyei Tejipari Vállalat Debrecen, Postakert u. 2. szám. AH

AZ NB I. EREDMÉNYEI. Az NB I. 11. fordulójának mérkőzéseit vasárnap bonyolították le. — Eredmények: Bp. Vörös Lobogó—Bp. Kinizsi 0:0, Bp. Honvéd—Győri Vasas 3:2, Bp. Vasas—Léglő 3:0, Szombathelyi Törökves—Vasas Izzó 2:1, Dorogi Bányász—Csepeli Vasas 2:0, Diósgyőri Vasas—Salgótarjáni Bányász 3:1.

TOTÓEREDMÉNYEK. A 12 találatos szelvény: x, 2, 1, 1, 2, 2, 2, 1, 1, 2, 1, 1.

D. TRAKTOR—TÖRÖKSZENTMIKLŐSI KINIZSI 9:7 Nagypályás OB férfi kézilabda-mérkőzés.

HIREK

A RÁDIÓ KÖZVETÍTÉS AD AZ ORSZÁGGYŰLÉSROL. A rádió — a kiadott műsortól eltérően — szerdán, május 25-én a Kossuthadón 20 órától kb 22 óráig közvetít ad az országgyűlés üléséről.

A NAGYKÖRÖSI Konzervgyár június 10—30 között napi 150 mázsa friss üres zöid borsóhüvelyt ad el a Debreceni Hűtőházban. Frissen szőlőva is kiváló takarmány. A tejhozamot lényegesen emeli. Érdeklődni a Nagykörösi Konzervgyár termelési osztályán Nagykörös, Orkényi u. 65. Telefon: Nagykörös 25.

AZ ORSZÁGOS Gyógynövényforgalmi Szövetkezeti Vállalat az elmúlt években többszáz mázsa hárs- és bodzavirágot, továbbá csalánlevelet exportált. Ezeket a cikkeket nyersen vagy szárazon az idén is felvásárolják a földművelőszövetkezetek. A gyűjtés rövidesen megkezdődik.

Meghalt Jakucs László elvtárs

Kiváló pedagógus, jó elvtárs haláláról vtünk hírt. Meghalt Jakucs László elvtárs, nyugalmazott igazgató-tanító, Hajdú megye volt tanfelügyelője, az oktatásügy kiváló dolgozója. Személyében a párt egyik hűséges katonáját veszítettük el, hiszen a legnehezebb időkben is helytállt azon a poszton, ahová őt a párt állította. Emlékét kegyelettel őrizzük.

Anyakönyvi hírek

Születések, Vasziló Ferenc Ohat, József; Rác Imre, Hajdúszovát, Imre; Nagy János Hajdúszovát, János; Molnár Tibor Széchenyi u. 1. Tibor; Tripó János Nagyhegyes, Lajos; Harangi József Nagyhegyes, József; Tőkés Miklós Geszteréd, Miklós; Bak József Balmazújváros, József; Szabó Imre Hajdúhadház, Julianna; Kiss Gábor Hajdúnánás, Gábor; Ecsedi István Balmazújváros, István; Varga Miklós Hajdúsámson, Erzsébet; Juhász Sándor Balmazújváros, Sándor; Mátyás Ferenc Csokonai u. 13. Márta; Száva Ferenc Kunhalom u. 43. Edit; Vajda Lajos Nyírbétek, László.

Házasságok, Ober Sándor Halván u. 43. és Magyar Róza Kigyó u. 51; Hunyadi Béla Hajdúszoboszló és Kovács Borbála Sallai I. u. 26; Nagy Imre Tegez u. 4. és Szoboszlai Erzsébet Császár Péter u. 7; Debreczeni János Létai u. 62. és Ranka Ernő Zsibétei Létai út 62; Tóth Béla Püspökkladány és Szabó Gabriella Éva Kinizsi u. 9; Ferenczi Béla Belleföld 420; és Magyar Márka Tegez u. 29; Herczeg András Vörös Hadsereg útja 6. és Suta Julianna Révai u. 6; Sánta István Szepességi u. 27; Gyöngyösi Eszter Szepességi u. 27; Vincze Imre Erzsébet u. 57. és D. Jónás Gizella Erzsébet u. 57; Ladányi Sándor PF: 5826. és Kathi Margit Bánk 103.

Halálozások, Kiss Sándor Vámospécs; Balogh Ilona Kerkai; Pulya Sándor Nagyléta; Sós Lajos Csera; Czimbók Imre Fényeslitke; Mok Gizella Zalka Máté u. 3; Jakucs László Csap u. 11.

NEPLAP

A Magyar Dolgozók Pártja Hajdú-Bihar megyei Pártbizottságának lapja Szerkesztő: a szerkesztő bizottság Felelős kiadó: BARCZI GYULA Szerkesztőség: Debrecen: Tóthfalussy tér 10. Szabadság Lapnyomda Debrecen

ASZTALOS szerszámok, dolgozó láda gyalult fűrészek ocsón eladók, Gödör utca 6. Blaskovits. ELADÓ Kőöntőskert, Szabolcs utca 41. alatti 600 négyzetméter telek magasságú építkezés, Ökrös Sándorné Klinika, Igazságügyi Orvostani Intézet. EGY lovast esküvel találom. Érdeklődni Kálmán tér 11. Ficzóké. IRÓGÉP kifogástalan állapotban eladó, Vörös Hadsereg útja 28. zöldségüzletben. IRÓGÉPEK szakszerű, gyors javítása költséggel, Péter Rétinél, Vörös Hadsereg útja 61. Telefon: 40-69. SEZLON jó anyagból alkalmi áron eladó, Homok utca 142., keresztépület. HASZNALT bútor, ruhanemű, szőnyeg, rádió, kerékpár, gyermekkosci, varrógép és műtárgyak, minden használt ingóság vétele és eladása, Hatvan u. 28. Használtcikk KTSZ. Telefon: 17-54. ALI

SINGER női süllyesztős elsőrendű varrógép eladó, Simonffy u. 59. BÖRÖND, retikül javítást, alakítást, bőrdíszítést, huzatot Feuermann bőrdíszítésszónál, Csap u. 56. KERTESZETBE virágselezéshez ügyeskedő leányt felveszek, Csamb u. 4. VILÁGVEGŐ rádió és használt gyermekágy eladó, Honvéd u. 6. HASZNALT csempékálya olcsón eladó, Boldogfalva utca 4. PRIMA 170 kilós zsírszertések eladók, Jókai utca 16. sz. DISZNÓTARTAST vállalatok, Gvadányi u. 16. Szálain körútból nyílik. KARIKAHAJÓS női varrógép eladó, Munkás u. 3. Szabadságtelep. DESZKA, 16 szál 4 méteres 30 cm széles eladó, Bezerédj u. 24. ZONGORÁT, páncéltörést bérbevetésre sűrűsösen keres a Debreceni Vendéglátó Vállalat, Rózsa u. 3. KÉT hold föld eladó. — Érdeklődni Macs, Ujostás, Tóth József. N. B. kaptárakat adok, keretes méhekért, vagy eladom, Széchenyi u. 12. ELADÓ asztal 24 személyre kényelmes, kárpitos varrógép Nyomató u. 22/a. RÁKÓCZI utcában 1/2 házrész eladó, Érdeklődni Apafi u. 119. HÁROMAJTOS diófa ruhásszekrény eladó, Dimitrov u. 36. ELADÓK üzleti állványok, sok fűzős, párnás szék, festett fehér faágy, herceg Andrassy út 97. EGYEDÜLÁLLÓ dolgozó nő különbéjárattú bútorozott szobát keres elcséjére. Külsővársátrt, vagy kőrnárén, Kossuth u. 5. Molnár. VÉRES utca 16. számú ház beköltözhető lakással eladó, vagy elcsérlhető kisebb értékű beköltözhető lakással.